

**คู่มือการปฏิบัติงาน
กระบวนการการนิเทศ
การจัดกิจกรรมยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา**

**กลุ่มงานวิชาการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์**

**สำนักการดูแล เยี่ยมยุทธศาสตร์ และกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขต	1
3. คำจำกัดความ	1
4. หน้าที่ความรับผิดชอบ	1
5. ผังกระบวนการ การนิเทศการจัดกิจกรรมยุวภาษา	2
6. ขั้นตอนการปฏิบัติการ	5
7. มาตรฐานงาน	6
8. การติดตามประเมินผล	6
9. จุดวิกฤติและแผนรองรับภาวะฉุกเฉิน	6
10. ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
11. ภาคผนวก	

คำนำ

คู่มือการดำเนินโครงการนิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมยูวาทาชาดในสถานศึกษา เล่มนี้ ได้เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดโครงการนิเทศ การจัดกิจกรรมยูวาทาชาดในสถานศึกษา ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โรงเรียนทุกสังกัด ทั้งระดับประถม ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีรรม ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และผู้ปฏิบัติงานยูวาทาชาด สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คู่มือเล่มนี้ครอบคลุมขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นด้วยการหาความต้องการหัวข้อที่ต้องการรับการนิเทศ การดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ โดยประกอบด้วยเนื้อหาสาระดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ
2. ขอบเขต
3. คำจำกัดความ
4. หน้าที่ความรับผิดชอบ
5. Work Flow กระบวนการ
6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
7. มาตรฐานงาน
8. ระบบติดตามประเมินผล
9. เอกสารอ้างอิง
10. ภาคผนวก

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับการพัฒนากิจการยูวาทาชาดของชาติต่อไป ขอขอบคุณที่ปรึกษาที่ให้ความกรุณาเสนอแนะ ช่วยทำให้คู่มือสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานทุกประการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการยูวาทาชาด

เรื่อง กระบวนการการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา

1. วัตถุประสงค์

คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา ทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการจัดการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษาได้ถูกต้อง ทันตามกำหนดเวลา และเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของการจัดการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา

2. ขอบเขต

1. การนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
2. โรงเรียนทุกสังกัด ทั้งระดับประถม มัธยม ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่

3. คำจำกัดความ

การนิเทศกิจกรรมยูวกาชาด หมายถึง การให้คำแนะนำ ปรึกษา การจัดกิจกรรมยูวกาชาดของกลุ่มงานวิชาการ

ยูวกาชาด หมายถึง เจ้าหน้าที่ ผู้บังคับบัญชา และสมาชิกยูวกาชาดตามคุณสมบัติที่กำหนด

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดแนวทาง ควบคุมดูแล และแก้ไขปัญหา

ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยูวกาชาด และกิจการนักเรียน ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา

หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ ควบคุมดูแลการนิเทศ การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

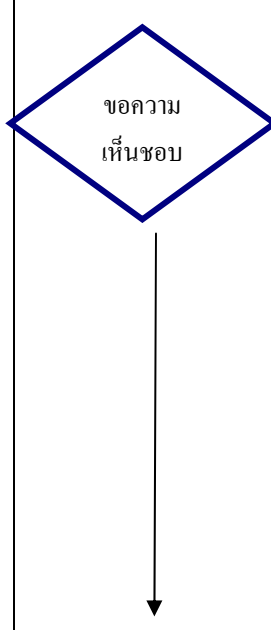
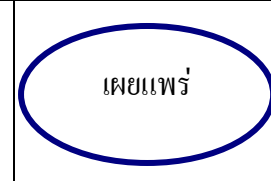
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนายูวกาชาด ควบคุมดูแลดำเนินงานและติดตามประเมินผลโครงการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์หาเหตุผลและความจำเป็น เขียนโครงการ ขออนุมัติโครงการ/แผนงาน วางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิธีการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำแผนการ/ กำหนดการดำเนินงาน ประสานงานกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการนิเทศ สรุปผลการนิเทศและรายงาน

5. ผังกระบวนการนิเทศการจัดกิจกรรมวิชาการในสถานศึกษา

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่ เกี่ยวข้อง
			เริ่มต้น	สิ้นสุด		
1		ศึกษาความสำคัญและความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการในการนิเทศ	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน ต.ค.	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน ต.ค.	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญการ 2. หัวหน้ากลุ่มงาน	งานวิจัย เอกสารทาง วิชาการ
2		เขียนโครงการ	สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ต.ค.	สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ต.ค.	นักวิชาการ ศึกษาชำนาญการ	แผนงาน / โครงการ / เหตุผลและ ความจำเป็น
3		เสนอความเห็นชอบแผนงาน/โครงการต่อผู้บังคับบัญชา	สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ต.ค.	สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน ต.ค.	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญการ 2. หัวหน้ากลุ่มงาน	แผนงาน / โครงการ / เหตุผลและ ความจำเป็น
4		ขออนุมัติโครงการ	สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ต.ค.	สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ต.ค.	1. หัวหน้างาน 2. หัวหน้ากลุ่มงาน 3. ผอ.สำนัก	แผนงาน / โครงการ
5		ร่าง/แต่งตั้งคณะทำงาน	สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน ต.ค.	สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน ต.ค.	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญการ 2. หัวหน้ากลุ่มงาน 3. ผอ.สำนัก	รายชื่อ คณะทำงาน
6		จัดประชุมเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางการนิเทศ	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน พ.ย.	สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน พ.ย.	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญการ 2. หัวหน้างาน/ กลุ่มงาน 3. ผอ.สำนักการ ลูกเสือฯ	แผนงาน / โครงการ

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่ เกี่ยวข้อง
			เริ่มต้น	สิ้นสุด		
7	ประสานงานกับ หน่วยงาน/บุคลากร	ประสานงานกับ หน่วยงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สัปดาห์ที่ 2 ของเดือน พ.ย.	สัปดาห์ที่ 2 ของ เดือน พ.ย.	นักวิชาการ ศึกษาชำนาญ การ	หนังสือ ราชการ แผนงาน / โครงการ
8	↓ ◊ ↓ ↓ ↓	เสนอผลการ ประชุมจัดทำแผน ขอความเห็นชอบ ต่อผู้บังคับบัญชา	สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน พ.ย.	สัปดาห์ที่ 3 ของ เดือน พ.ย.	1. หัวหน้ากลุ่ม 2. ผอ.สกก.	ผลการ ประชุม แผนงาน / โครงการ
9	แจ้งยืนยัน/ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แจ้งยืนยันการ ประสานงานกับ หน่วยงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน พ.ย.	สัปดาห์ที่ 4 ของ เดือน พ.ย.	นักวิชาการ ศึกษาชำนาญ การ	แผนงาน / โครงการ
10	ดำเนินการนิเทศ	ดำเนินการนิเทศ	ช่วงที่ 1 ระหว่าง เดือนธ.ค. 53-ก.พ.54 ช่วงที่ 2 ระหว่าง เดือนมิ.ย.- ส.ค.54	ช่วงที่ 1 ระหว่าง เดือนธ.ค. 53-ก.พ.54 ช่วงที่ 2 ระหว่าง เดือนมิ.ย.- ส.ค.54	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญ การ 2. หัวหน้ากลุ่ม/ หัวหน้างาน	เครื่องมือ / เทคโนโลยี / วัสดุ อุปกรณ์
11	สรุปผล/รายงาน	สรุปผลการนิเทศ และรายงาน ผู้บังคับบัญชา	ก.ย. 54	ก.ย. 54	1. นักวิชาการ ศึกษาชำนาญ การ 2. หัวหน้ากลุ่ม/ หัวหน้างาน	ผลการนิเทศ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่ เกี่ยวข้อง
			เริ่มต้น	สิ้นสุด		
12		การตัดสินใจของ ผู้บังคับบัญชาใน การดำเนินโครง การนิเทศในปี งบประมาณต่อไป	ก.ย.53 เป็น ต้นไป	ก.ย.53เป็น ต้นไป	1. หัวหน้ากลุ่ม ส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากร 2. ผู้อำนวยการ สำนักการลูก เสือ ยุวกาชาด และกิจการ นักเรียน	1.ผลการ นิเทศ 2. ปัญหา อุปสรรค 3.ข้อเสนอ แนะ ความ ต้องการใน การนิเทศ ของหน่วย งานและ บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง
13		เผยแพร่แจ้ง ผู้เกี่ยวข้อง	ก.ย.53	ก.ย.53		

6. ขั้นตอนและการปฏิบัติงาน

1) นักวิชาการศึกษานำงาน

ระยะเตรียมงาน

- ศึกษา วิเคราะห์เหตุผลและความจำเป็น สืบหาความต้องการของผู้รับบริการ ในการจัดการ นิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา
- ขออนุมัติโครงการ
- วางแผนการดำเนินงาน
- กำหนดวิธีการดำเนินงาน
- แต่งตั้งคณะทำงาน
- ประชุมจัดทำแผน/ กำหนดการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน
- ประสานงานกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ระหว่างการทำงาน

- ดำเนินการนิเทศให้ความรู้กับหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เรื่องการจัดกิจกรรม ยูวกาชาดในสถานศึกษา

หลังการทำงาน

- ประเมินผลการดำเนินงาน
- สรุปผลการดำเนินงานเป็นรูปเล่ม

2) หัวหน้างานวิชาการ

- พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินการนิเทศ ความครบถ้วน สมบูรณ์ของโครงการ เสนอโครงการให้หัวหน้ากลุ่มฯ พิจารณา
- ร่วมประชุมเตรียมความพร้อม กำหนดแนวทางในการดำเนินการนิเทศ
- ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการนิเทศ
- ติดตามประเมินผลการนิเทศ

3) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนายูวกาชาด

- เสนอโครงการต่อผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยูวกาชาด และกิจการนักเรียน
- ประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- ควบคุมดูแลการนิเทศ ร่วมดำเนินการนิเทศ
- ติดตามประเมินผล ผลการนิเทศ

4) ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

- พิจารณาโครงการ เสนอผู้บริหารระดับสูง
- ร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงาน
- ควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษาการนิเทศ
- ติดตามผลการดำเนินงาน

5) คณะทำงาน

- ร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- ควบคุม ดูแลการนิเทศ
- แก้ไขปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน

6) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- กำหนดนโยบาย
- อนุมัติโครงการ

7. มาตรฐานงาน

- มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน
- นโยบายสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

8. จุดวิกฤติและแผนรองรับภาวะฉุกเฉิน

- สถานการณ์ทางการเมือง

แผนรองรับภาวะฉุกเฉิน

เปลี่ยนแผนการดำเนินงานโดยการเลื่อนระยะเวลา เปลี่ยนสถานที่

9. การติดตามประเมินผล

9.1 เครื่องมือ

- แบบสอบถาม
- การสังเกต
- การสัมภาษณ์

9.2 ผลการวิเคราะห์ การประมวลผล

9.3 ดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหัวหน้างาน/ หัวหน้ากลุ่มงาน และผู้อำนวยการสำนักฯ ทุกชั้นตอน

10. ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. คำสั่งมอบอำนาจของผู้บริหารระดับสูง
2. ข้อบังคับสภากาชาดไทย
3. ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับยุวกาชาด
4. หลักสูตรการจัดกิจกรรมยุวกาชาด (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544)
5. หลักสูตรการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภาคผนวก

การวิเคราะห์กระบวนการสร้างคุณค่า โดยใช้ SIPOC MODEL

สำหรับผู้รับบริการ

กระบวนการการนิเทศการจัดกิจกรรมยูวกาชาดในสถานศึกษา

Supplier	Input	Process	Output	Customer
1. สพฐ 2. สบย. 3. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 4. สภาภาษาไทย 5. สำนักอำนวยการ สป.ศธ.	1. เหตุผลและความ จำเป็นในการนิเทศ 2. งบประมาณ 3. เอกสาร / สื่อที่ เกี่ยวข้องกับการจัด กิจกรรมยูวกาชาด เช่น หลักสูตร กิจกรรมยูวกาชาด แผนการจัดกิจกรรม ยูวกาชาด ฯลฯ 4. เครื่องมือ / เทคโนโลยี / วัสดุ อุปกรณ์ เช่น LCD Power Point แบบสอบถาม/แบบ สัมภาษณ์ กล้อง ถ่ายภาพ เครื่อง บันทึกเสียง ฯลฯ 5. บุคลากรที่มี ความรู้ ความ ชำนาญ/ ทักษะใน การจัดกิจกรรม ยูวกาชาด	1. ศึกษาความสำคัญ และความจำเป็นและ ความต้องการของ ผู้รับบริการในการ นิเทศ 2. เสนอความเห็น ขอบแผนงาน/โครง การต่อผู้บังคับบัญชา 3. ขออนุมัติโครงการ 4. ร่าง/ แต่งตั้งคณะ ทำงาน 5. จัดประชุมเพื่อ วางแผนและกำหนด แนวทางการนิเทศ 6. ประสานงานกับ หน่วยงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง 7. เสนอผลการ ประชุมจัดทำแผน ขอความเห็นชอบต่อ ผู้บังคับบัญชา 8. แจ้งยืนยันการประ สานงานกับหน่วย งานและบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง 10. ดำเนินการนิเทศ 11. สรุปผลการนิเทศ และรายงาน	1. องค์กรความรู้ที่ผู้เข้า รับการนิเทศได้รับ 2. ผู้บริหารรู้และ เข้าใจในการบริหาร กิจกรรมยูวกาชาด 3. ครูมีความรู้ความ เข้าใจในการจัด กิจกรรมยูวกาชาด 4. นักเรียนมีความรู้ และความพึงพอใจ ความภาคภูมิใจใน การเข้าร่วมกิจกรรม ยูวกาชาด	1. ผู้บริหารสถาน ศึกษา 2. ผู้นำยูวกาชาด (ครูผู้สอน) 3. สมาชิกยูวกาชาด (นักเรียน) 4. เจ้าหน้าที่ ยูวกาชาด (บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง)

Supplier	Input	Process	Output	Customer
		12. การตัดสินใจของ ผู้บังคับบัญชาในการ ดำเนินโครงการ พิเศษในปี งบประมาณต่อไป		